

ama ili prepuna iskorišćavanja na obaveze i na otkup drvoribljavati danaravi organija proizvodnje i poluribnjihovo podi drugi ovlašte-

nje dozvoli za-ektoru, ujedno i planske oba-ode.

ENJE RIBO-

alna i planska ratstva potreb-o zabrani lova (mriještenja) pojedine vrste i pojedinih ri-ije lovitli. zlaštenje za za-edinim ribolov-m, vodama, ako ili prijeti opa-vrijedne riblje odnog razmno-

zabraniti lov n sredstvima uljućim sred-m, pregrađiva-spiječavanjem vljenog terena. izvjesna pogod-plodi i razvija tima, koja će voar služiti za a.

zabraniti zaga-ili drugim ma-avaju ili na nju tijska poduzeća prava sa ispus-

nim kanalima preko kojih izbacuju u vode otrovne i štetne materije po ribu, kao i hidrocentralna postrojenja da budu providena ribljim stazama i napravama za sprječavanje ulaska ribe u turbinske cijevi.

Potrebno je osim toga predvidjeti i osnivanje savjeta za ribarstvo, koji će davati korisna i potrebna mišljenja ribarstvenim organima prilikom rješavanja načelnih pitanja.

Pitanje čuvara ribolova je jedno od veoma važnih pitanja radi očuvanja ribljeg bogatstva od uništavanja po nesavjesnim pojedincima ili organizacijama.

Dosada su ribarska društva imala svoje čuvare ribolova, koje su ona plaćala od članskih doprinosa. Međutim sada bi to mogla biti narodna milicija, koje bi jedinicama bili povjereni posebni rajoni i koja bi se na tečajevima uputila u najnužnije iz ribarstva. Na ribarskim gazdinstvima bili bi posebni čuvari ribolova kao što je industrijsko-zavodska milicija.

Os'm toga je potrebno predvidjeti vođenje statistike i evidencije ribarstva, koja je važna ustanova u planski

vodenoj privredi, a koja je u praksi već u ribarstvu provedena.

Konačno sankcije koje se propisuju za krivična djela i prekršaje ribolovnih krivica ne smiju biti blage obzirom na promjenu pravne naravi.

Dok je država bila privatni vlasnik javnog dobra one su mogle i biti umjerenе, kako je to predviđeno Zakonom o slatkovodnom ribarstvu stare Jugoslavije, ali danas kad su javne vode i ribe u njima općenarodna imovina kazne moraju biti osjetno povišene. To vrijedi kako za krivična djela protiv nedozvoljenog načina ribolova (eksplozivom i otrovom) tako i u slučajevima ribolovnih prekršaja, jer se samo na ovaj način može efikasno zaštititi bogatstvo voda od egoističnih i zločinačkih radova pojedinaca.

Budući da se iz gornjeg izlaganja vidi kako su temeljna načela na kojima se bazirao raniji zakon neprimjenjiva na današnju društvenu stvarnost socijalističke države, a i sankcije su veoma blage, to se ukazuje hitna potreba donošenja novog zakona o slatkovodnom ribarstvu, koji će pružiti punu zaštitu ovoj važnoj privrednoj grani. S. P.

KRATKA FINACIJSKA ANALIZA PREDSEZONSKIH RIBOLOVA

Poduzeće »Jugoriba« Zagreb, koje vrši izvoz proizvoda poduzeća pod administrativno - operativnim rukovodstvom Glavne direkcije za slatkovodno ribarstvo, Zagreb, zatražilo je od spomenute Glavne direkcije da mu stavi na raspolaganje veće količine slatkovodne ribe, kao avans na izvozni kontingent u 1950-51. godini.

Međutim, kako je poznato da redovni ribolov počinje na ribnjačarstvima tek od 15. X. svake godine, bit će razumljivo i to, da će cijena ovakove ribe ulovljene u predsezoni biti znatno

veća od normalne cijene, koja je prema rješenju Zemaljskog ureda za cijene pri Predsjedništvu Vlade NRH br. 2096-HL-1950 od 17. svibnja 1950. godine, odobrena sa Din 31,46 za standardnu kvalitetu šarana, dok je za ekstra kvalitetu veća za 15%, t. j. Din 36,18 za 1 kg. Ostale cijene nas ne interesiraju jer za isporuku u predsezoni, kao i općenito za eksport, dolazi u obzir uglavnom samo šaran.

U cilju, da bi se konkretizirale smjernice na temelju kojih će se izraditi kalkulacije za cijene šarana sa

ribolovom u predsezoni, održana je na inicijativu Glavne direkcije za slatkovodno ribarstvo Zagreb, konferencija među predstavnicima zainteresiranih stranaka, uz prisustvo predstavnika Ministarstva financija NRH, Ministarstva ribarstva NRH, Ministarstva trgovine i opskrbe NRH, te predstavnika Zemaljskog ureda za cijene pri Predsjedništvu Vlade NRH, kao nadležnog organa za odobrenje nove cijene.

Na toj konferenciji, koja je održana dne 11. IX. o. g. pri Glavnoj direkciji za slatkovodno ribarstvo, Zagreb, doneseni su slijedeći zaključci:

1) Glavna direkcija za slatkovodno ribarstvo, Zagreb, odnosno ona poduzeća pod njenim administrativno-operativnim rukovodstvom, koja će vršiti isporuku ribe, ne će troškove predsezonskog ribolova tretirati kao nepredviđeni gubitak jer ovi troškovi ne nastaju njihovom krivnjom, nego na traženje »Jugoribe«, Zagreb.

2) Isporučene količine šarana »Jugoribi«, ne će se fakturirati partikularno, t. j. normalna cijena plus troškovi predsezonskog ribolova, nego će se fakturirati po novo odobrenoj odnosno novo odobrenim cijenama.

Ovo je potrebno iz razloga, što »Jugoriba« ne može troškove predsezonskog ribolova posebno regresirati iz fonda za izjednačenje cijena, već samo u obliku negativne razlike između nabavne cijene i postignute inozemne cijene.

3) Pošto su se svi prisutni na konferenciji složili sa stavom predstavnika Ministarstva trgovine i opskrbe NRH, a prema kojem troškovi vanrednog ili predsezonskog ribolova ni u kom slučaju ne smiju imati štetna uticaja na cijenu ribe u garantiranoj opskrbi, zaključeno je, da će se Zemaljskom uredu za cijene pri Predsjedništvu Vlade NRH podnijeti nove kalku-

lacije za cijene šarana sa ribolovom u predsezoni.

4) U elemente ove kalkulacije ući će slijedeći troškovi osim redovnih:

a) efektivni troškovi vanrednog ribolova.

b) povišeni kalo za vrijeme ribolova, manipulacije i transporta uslijed relativno visoke temperature zraka i vode,

c) povišeni troškovi transporta uslijed nepovoljnih uslova (uglavnom visoke temperature i nezrelosti ribe).

Gubitak na prirastu uslijed nezrelosti ribe ne će ući u kalkulaciju.

Baš ova zadnja točka dala je povoda da se napiše ovaj članak, jer kako će se iz daljnijega vidjeti, Ribnjačarstvo Končanica, koje je isporučilo količine od 23 tona šarana, sa ribolovom u predsezoni, imade uslijed ove klauzule jedan neopravdan latentni gubitak, koji je uočljiv tek nakon detaljnije analize troškova vanrednog ili predsezonskog ribolova.

Predstavnici Glavne direkcije za slatkovodno ribarstvo, Zagreb, predložili su na spomenutoj konferenciji da se gubitak na prirastu uslijed nezrelosti ribe zaračuna u kalkulaciju, ali je predstavnik Ministarstva NRH ovaj prijedlog odbio, pošto predstavnici Glavne direkcije za slatkovodno ribarstvo nisu mogli dokumentirati potrebu zaračunavanja izgubljenog prirasta na ribi u predsezonskom ribolovu.

A sada potrebno je analizirati posebno troškove vanrednog ili predsezonskog ribolova oba isporučioaca, i Ribnjačarstva Poljana i Ribnjačarstva Končanica, baš zato da bi bilo očito da su ovi troškovi sasvim individualnog karaktera, i da se normativi vanrednog ribolova nipošto ne mogu šablonski primjenjivati kod svih poduzeća.

Kod Ribnjačarstva Poljana je analiza troška jednostavna, struktura cijena je slijedeća:

a ribolovom u

kulacije ući će redovnih: vanrednog ri-

rijeme ribolo- porta uslijed uture zraka i

ransporta usli- (uglavnom vi- elosti ribe).

uslijed nezrelo- alkulaciju.

dala je povon- anak, jer kako

Ribnjačarstvo ručilo količine a ribolovom u l ove klauzule itni gubitak, on detaljnije onog ili predse-

direkcije za Zagreb, predlo- konferenciji da uslijed nezre- kalkulaciju, ali tva NRH ovaj predstavnicu kovodno ribar- ntirati potrebu og prirasta na bolovu.

analizirati po- og ili predse- isporučioća, i

Ribnjačarstva bi bilo očito u individualnog nativni vanred- mogu šablon- ih poduzeća.

oljana je ana- struktura ci-

KALKULACIJA

prodajne cijene proizvođača ribnjačkog šarana sa ribolova u predsezoni, t. j. do 15. listopada 1950. na Ribnjačarstvu Poljana

	Dinara	
	pojedinačno	ukupno
Kalkulativna količina: 1 tona		
1. Osnovni materijal proizvodnje	15.434.—	
2. Pomoćni materijal proizvodnje	—	
3. Gorivo i mazivo	—	
4. Hrana i prostirka stoke za vuču	100.—	15.534.—
A. Ukupno materijal i troškovi materijala		
1. Osnovne plaće	1.234.—	
2. Dopunske plaće	78.—	
3. Doprinos za socijalno osiguranje	270.—	
4. Bruto plaće vanrednog ribolova	2.464.—	4.046.—
B. Ukupno plaće i naknade za rad		
1. Direktni opći troškovi	—	
2. Opći troškovi stoke za vuču	209.—	
3. Iznos iz predračuna općih troškova	5.824.—	
4. Opći troškovi vanrednog ribolova	—	6.033.—
C. Ukupno opći troškovi		
		25.613.—
I. A + B + C troškovi proizvodnje		
1. Amortizacija redovna	1.536.—	
2. Amortizacija stoke za vuču	19.—	1.555.—
D. Ukupno amortizacija		
		27.168.—
II. I + D cijena koštanja (A + B + C)		
1. Uprava	1.230.—	
2. A. O. R.	1.762.—	
3. Kadrovi	176.—	
E. Ukupno troškovi uprave		
		3.168.—
F. Kalo i mortalitet		
		5.460.—
G. Ukupni troškovi prodaje		
		5.453.—
H. Prosječni podvozni stav		
		2.000.—
I. Trošak ambalaže		
		110.—
J. Premija za ekstra kvalitetu		
		5.520.—
Puna cijena koštanja		
		48.879.—
Redovna dobit		
		3.700.—
Porez na promet proizvoda		
		2.191.—
Prodajna cijena proizvođača		
		54.770.—

Potrebno je radi lakše orijentacije u grubim crtama opisati i tehnički postupak predsezonskog ili vanrednog ribolova u Poljani:

Predradnje oko ribolova počinju već 4—5 dana ranije i to bacanjem hrane na mjestu gdje će se obaviti ribolov, a u svrhu da bi se riba primamila i priviknula na to mjesto.

Nakon ovoga (oko 5 dana poslije), baci se mreža potegača na približno 30 m od obale u sakupljenom stanju, dok je užad za potezanje mreže u rukama najmanje 12—14 radnika (6—7 na svakom krilu). Između mreže i obale baci se kukuruz, pa kad se primijeti da je riba na mjestu, t. j. između mreže i obale a to se vidi po tome što na mjestu gdje se riba sakupila riba se baca i voda »kipi«, na dati znak obje grupe ribarskih radnika, t. j. na lijevoj i na desnom krilu, naglo povuku užad mreže i ovako mrežom opkoljenu ribu privuku obali i hvataju sakovima.

U jednoj ovakovoj operaciji učestvuje oko 20 radnika (već prema potrebi).

Na ovaj način se može prvim potezanjem mreže uloviti oko 3.000 pa nekad čak i do 5.000 kg ribe, ali drugim i trećim potezanjem već mnogo manje jer je riba preplašena i opreznija. Što se ove operacije češće ponavljaju, rezultat je sve slabiji.

Važno je spomenuti, da se ovakav način ribolova može vršiti samo na onim ribnjacima, gdje nema panjeva, gdje teren na kojem je ribnjak izgrađen, nije bio krčevina šume nego livada, i gdje su vodene površine preko 100 ha.

Uz ovaj opis tehničkog postupka oko ribolova, iz prikazane kalkulacije možemo jasno i nedvojbeno zaključiti da se sa financijskog gledišta ovdje radi o jednom jednostavnom procesu, čiji su troškovi na prvi pogled potpuno pokriveni u pojedinim elementima naše kalkulacije.

Na Ribnjačarstvu Končanica, uslijed drugog tehničkog procesa ribolova ostaje šema kalkulacije uglavnom nepromijenjena, dok je financijski rezultat nešto slabiji.

Ribnjačarstvo Končanica izvelo je predsezonski ribolov ispuštanjem vode iz ribnjaka, t. j. na isti način na koji se vrši redovni ribolov. Ovaj način je u Končanici ekonomičniji nego ribolov pri visokom vodostaju iz razloga, što se površine pojedinih ribnjaka kreću oko svega 50 hektara (u Poljani znatno preko 100), pa bi iskorišćenje oko ribolova angažovane radne snage bilo veoma nepovoljno, uslijed relativno male količine ribe u pojedinim ribnjacima.

Kalkulacija ribe predsezonskog ribolova u Končanici izgleda po tabeli na str. 233.

I ovdje radi lakšeg razumijevanja potrebno je pobliže razmotriti tehničke strame ribolova.

Kao što smo i prethodno vidjeli, voda iz ribnjaka se ispusti, te kada se pojavi dno na sredini ribnjaka, t. j. kada se voda zajedno sa ribom sakupi u specijalnim depresijama, lovi se riba također mrežama potegačama naprosto na taj način, da se mreže koje zahvataju čitav profil kanala (depresija) povlače prema najdubljem mjestu depresije, te tako sabijena riba iz mreže vadi se sakovima, baca na manipulativni stol radi sortiranja, zatim na vagu, pa u kace za transport bilo na utovarnu stanicu, bilo u zimovnjake-»skladišta« sortirane i vagane žive ribe.

Iz kalkulacije uz ovaj opis tehnike ribolova opet će nam se učiniti potpuno pokrivenim svi troškovi i gubici, međutim ni kod Poljane ni kod Končanice nemamo pokriće za izgubljeni prirast koji bi povećao pojedinačnu težinu ribe do redovnog ribolova.

A sada da vidimo pobliže taj prirast njegov obim i njegov financijski efekat.

nčanica, uslijed
 oceca ribolova
 uglavnom ne-
 nancijski resul-

mica izvelo je
 puštanjem vode
 i način na koji
 . Ovaj način je
 iji nego ribo-
 taju iz razloga,
 ih ribnjaka kre-
 ara (u Poljani
 bi iskoristišćenje
 ne radne snage
 , uslijed rela-
 be u pojedinim

lsezonskog ribo-
 da po tabeli na

razumijevanja
 motriti tehničke

odno vidjeli, vo-
 istiti, te kada se
 ibnjaka, t. j. ka-
 ribom sakupi u
 a, lovi se riba
 račama naprosto
 reže koje zahva-
 (depresija) pon-
 n mjestu depre-
 ba (iz mreže va-
 a manipulativni
 im na vagu, pa
 ilo na utovarnu
 ajake-»skladišta«
 ribe.

aj opis tehnike
 e učiniti potpu-
 oškovi i gubici,
 e ni kod Kon-
 je za izgubljeni
 pojedinačnu te-
 ribolova.

bliže taj prirast
 nancijski efekat.

KALKULACIJA
 prodajne cijene proizvođača ribnjačkog šarana sa ribolova u predsezoni, t. j. do 15.
 listopada 1950. na Ribnjačarstvu Končanica

	Dinara	
	pojedinačno	ukupno
Kalkulativna količina: 1 tona		
1. Osnovni materijal proizvodnje	10.871.--	
2. Pomoćni materijal proizvodnje	—	
3. Gorivo i mazivo	—	
4. Hrana i prostirka stoke za vuču	77.--	
A. Ukupno materijal i troškovi materijala		10.948.--
1. Osnovne plaće	1.020.--	
2. Dopunske plaće	41.--	
3. Doprinos za socijalno osiguranje	318.--	
4. Bruto plaće vanrednog ribolova	2.464.--	
B. Ukupno plaće i naknade za rad		3.843.--
1. Direktni opći troškovi	—	
2. Opći troškovi stoke za vuču	14.--	
3. Iznos iz predračuna općih troškova	5.165.--	
4. Opći troškovi vanrednog ribolova	6.750.--	
C. Ukupno opći troškovi		11.929.--
I. A + B + C troškovi proizvodnje		26.720.--
1. Amortizacija redovna	1.483.--	
2. Amortizacija stoke za vuču	64.--	
D. Ukupno amortizacija		1.547.--
II. I + D cijena koštanja (A + B + C + D)		28.267.--
1. Uprava	2.176.--	
2. A. O. R.	1.870.--	
3. Kadrovi	187.--	
E. Ukupno troškovi uprave		4.233.--
F. Kalo i mortalitet		8.125.--
G. Ukupni troškovi prodaje		5.453.--
H. Prosječni podvozni stav		2.000.--
I. Trošak ambalaže		110.--
J. Premija za ekstra kvalitetu		5.520.--
Puna cijena koštanja		53.708.--
Redovna dobit		3.700.--
Porez na promet proizvoda		2.392.--
Prodajna cijena proizvođača		59.800.--

Poznato je, da riba u periodu od približno mjesec dana, a koji se period poklapa sa trajanjem IX. mjeseca kada je vanredni ribolov (ili bolje reći s onim vremenom između izvršenja predsezonskog ili vanrednog i redovnog ribolova) dobija prirast od 10% na svoju težinu, što znači oko 15 dkg po komadu (težina ribe pri ulasku u taj period iznosi oko 1,5 kg).

Ako sada promotrimo glavne troškove, ili točnije glavne grupe troškova koji terete ovu ribu iz ribnjaka, a to su: gnojenje ribnjaka, nasadivanje, hranjenje i ribolov (iz elementa plaće i naknade za rad), kreč, kukuruz, superfosfat i saturacioni mulj (iz elementa: materijal i troškovi materijala), uzdržavanje vodnog režima, hidroobjekata, komunikacija i drugih gospodarskih objekata (iz grupe: opći troškovi proizvodnje), vidjet ćemo da su ovi troškovi izrazito fiksnog karaktera osim riblje hrane — kukuruza, koji imaju karakter mješovitog troška, t. j. fiksnog i varijabilnog, jer prirast ne potječe samo od umjetne hrane, t. j. kukuruza, nego i od prirodne hrane — planktona, na čiji razvitak je utjecao fiksni trošak — superfosfat, — i da ovi troškovi imaju regresa tek pri punoj zrelosti ribe a u slučaju ranijeg izlova neophodno je potrebno vrijednost izgubljenog prirasta ubaciti u kalkulaciju, inače, u protivnom slučaju, pretvara se jedan dio ovih fiksnih produktivnih troškova u neproduktivne i to bez regresa, dakle u gubitak, ili kako smo ga prije nazvali u latentni gubitak, jer iz proste kalkulacije bez analize ovaj latentni gubitak nije vidljiv.

Međutim, potrebno je napomenuti da gore nabrojani troškovi nisu jedini fiksni troškovi koji terete ribu. Ovamo spadaju i sporedni troškovi iz gore nabrojanih elemenata, materijala i troškova materijala, plaća i naknada za rad i općih troškova proizvodnje, kao

na pr. gorivo i mazivo, hrana i prostraka stoke za vuču, koje nisam nabrojio zbog manje značajnih iznosa, i troškovi unutarnjeg transporta i slično. Ove je najzgodnije tretirati skupa s osnovnim i pomoćnim materijalom proizvodnje, jer su u stvari zavisni troškovi osnovnih i pomoćnih materijala proizvodnje.

Međutim, ako su svi troškovi iz prve glave strukture cijene fiksni troškovi, onda analogno njima ti normirani elementi strukture cijene moraju imati izrazito fiksni karakter, jer se zaračunavaju od ove prve glave, t. j. od troškova proizvodnje, koje su sinteza nabrojanih fiksnih troškova.

U te normirane elemente strukture cijene spadaju: doprinos zajedničkoj upravi (AOR-u), doprinos za uzdizanje kadrova i amortizacija, u ukupnom fiksnom obimu od 13,7% od troškova proizvodnje (amortizacija 6%, doprinos AOR-u 7% i doprinos za uzdizanje kadrova 0,7%).

I najzad moramo konstatirati, da su troškovi uprave također fiksnog karaktera, te da oni zajedno sa fiksnim troškovima iz troškova proizvodnje i sa normiranim elementima iz strukture cijena, nalaze punj regres tek u prirastnoj stavci za izgubljeni prirast.

Ako ovaj regres za izgubljeni prirast konačno izrazimo u fiksnu cifru dobivenoj na bazi izlovljene količine u Končanici (23 tone), a po prostoj formuli

$$IP \times OC = RIP$$

u kojoj je IP izgubljen prirast, OC osnovna ili redovna cijena proizvađača šarana sa redovnim ribolovom, ili, zamijenimo li ove oznake sa konkretnim ciframa

$$3.450 \times 36,18$$

$$= \text{Din } 5.427.-$$

23

(dijelimo sa 23 da bi vrijednost izgubljenog prirasta sveli na kalkulativnu

hrana i prostr-
nisam nabrojio-
nosa, i troško-
a i slično. Ove
skupa s osnov-
alom proizvod-
; a visni tro-
šnih materijala

roškovi iz prve
fiksni troškovi,
normirani ele-
moraju imati iz-
jer se zaraču-
re, t. j. od tro-
su sinteza na-
a.

ente strukture
s zajedničkoj
nos za uzdiza-
ja, u ukupnom
% od troškova
a 6%, doprinos
a uzdizanje ka-

statirati, da su
fiksniog karak-
sa fiksnim tro-
oizvodnje i sa
a iz strukture
as tek u pribit-
prirast.

izgubljeni pri-
u fiksnoj cifri
jene količine u
po prostoj for-

IP

prirast, OC os-
a proizvađača
olovom, ili, za-
sa konkretnim

427.—

rijednost izgu-
a kalkulativnu

količinu od 1.000 kg), dolazimo do re-
zultata da ovaj iznos od Din 5.427.—
predstavlja u ovoj godini vrijednost iz-
gubljenog prirasta, odnosno latentni
gubitak Končanice na svakoj toni ribe
ulovljenoj u predsezonskom ili vanred-
nom ribolovu, ili sveukupni gubitak na
23 t u iznosu od Din 124.821.—.

Potpuno analogni financijski rezultat
ima i predsezonski ribolov u Poljani,
pa prema tome ne ćemo ovdje ulaziti u
izračunavanje konačnog rezultata. Ma-
la razlika sastoji se samo u tome, što
u Poljani ostaju iza vanrednog ribolo-
va nepotpune odnosno samo djelomično
izlovljene površine ribnjaka, kojih

konačno izlovljenje poskupljuje ribu
predsezonskog ribolova. Realna cijena
za Poljanu morala bi u sebi sadržava-
ti regres za izgubljeni prirast.

Ovaj članak ima svrhu ne samo da
ukaže na jednu griješku u tekućoj go-
dini, nego da rukovoditeljima Ribnjačar-
stava ukaže na metodologiju kalkula-
cija predsezonskih ribolova u idućim
godinama, a što je važno, li radi toga,
što ovaj latentni gubitak raste po arit-
metičkoj progresiji sa povećanjem iz-
lovljenih količina u predsezonskom ili
vanrednom ribolovu.

Košćki Stjepan

NOVIJE O BOLESTIMA RIBA

**O. Havlik i J. Weiser: Neodiplostomum
perlatum invazija šarana. (Českoslov.
rybář 4, 5, 1949.)**

Na praškom tržištu nađeni su šarani,
koji su bili invadirani razvojnim sta-
dijem (metacerkarijama) metilja *Neo-
diplostomum perlatum*. Ovi šarani po-
tjecali su iz Jugoslavije. Bolest je uop-
će raširena uglavnom u području du-
navskog bazena. *Neodiplostomum per-
latum* kao zreli parazit živi u raznim
vodenim pticama. Na ovim šaranima
ustanovljeno je mnoštvo bjelkastih ci-
sta velikih oko 2—3 mm, koje su se
nalazile uglavnom u koži i neposredno
pod njom, a tek u manjem postotku i
na unutarnjim organima. Prema dosa-
dašnjim iskustvima parazit nije opa-
san za ljudsko zdravlje. (I na našem
tržištu ustanovljena je u više navrata
na šaranima invazija ovim parazitom.
Op. ref.)

**F. Volf: Ljetna ugibanja šarana u rib-
njacima. (Českoslov. rybář 5, 9, 1950).**

Tokom ove godine pojavila se je za
vrućih ljetnih mjeseci u ribnjacima

Češke u većem opsegu pljesnivost škrga kod šarana. (Autor smatra da je nepravilno nazivati ovu bolest gnjilom škrga, koje ime je dosada bilo uobičajeno.) Uzročnik ove bolesti je plijesan *Branchiomyces sanguinis Plehn*, koja se razmnaža u krvnim sudovima škrga. Usljed toga se ovi krvni sudovi začepe, te ukoliko je zahvaćena velika površina škrga, riba ugiba od ugušenja. Bolest se pojavljuje obično kod šarana, koji su brzo uzrasli (najčešće kod dvogodišnjaka) i to kad temperatura vode prijeđe znatno preko 20°C, i kad u njoj ima većih množina organskih tvari.

Predlaže ove mjere za suzbijanje te bolesti: 1. Potrebno je kad se bolest pojavi, u prvom redu pojačati što je moguće više dotok svježe vode u dotični ribnjak. Na taj način snižuje se temperatura vode i smanjuje se količina organskih tvari u njoj. 2. Nadvodno bilje neka se ne kosi odjednom u cijelom ribnjaku, nego postepeno na pojedinim dijelovima. Pokošeno bilje treba iz vode izvaditi, jer njegovo ras-